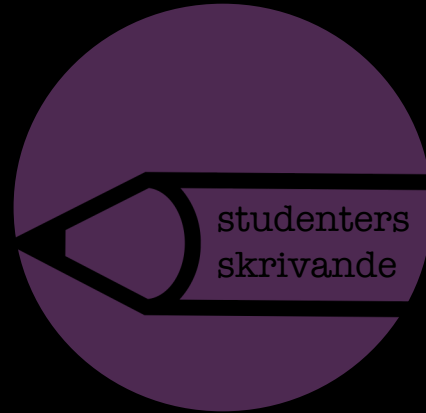

Studenters skrivande i högre utbildning

– att skriva med framgång på professionsutbildningar

The overall purpose of this combined research and development project is twofold. First, to explore what characterizes student writing in higher education, and second, to develop teaching practices for student writing

Alla program Kategorier ▼ Ämnen ▼ Barn

Sök 🔍

Skrivglappet

Dokumentärfilm · 43 min

Har förmågan att skriva försämrats bland unga? Vi hör vittnesmål från arbetslivet om att ung personal ibland inte har den skrivförmåga som krävs. Samtidigt lärmar universitetslärare om studenter som har problem med att klara sina utbildningar. Vad är orsakerna till skrivglappet? Vi finner ett komplext lapptäcke av förändringar inom skola och samhälle. På tröskeln till arbetslivet står en ung generation som inte blivit rustad för utmaningarna i skriftspråket. Har vi svikit våra unga?

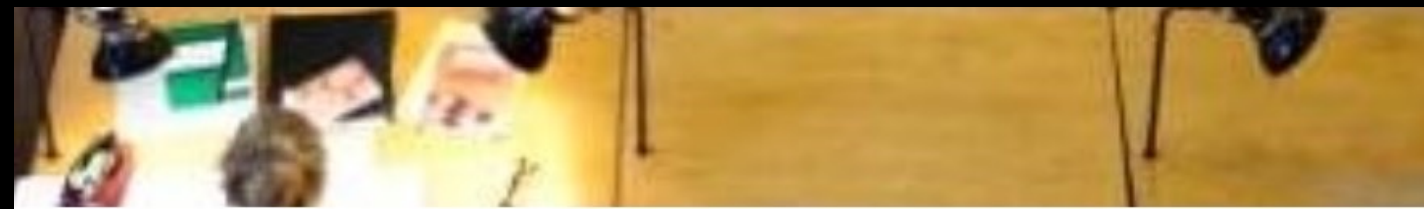
Visa mindre ⌵

Om programmet Pedagogiskt material Liknande

Debatten om högskolan

Dick Harrison: Högre utbildning är ett haveri

Den svenska högre utbildningen, åtminstone den som bedrivs på arbetsplatser likt min, har havererat. Men ingen vill att de här problemen skall offentliggöras. Att höja rösten är tabu, skriver historieprofessorn Dick Harrison.

Våra studenter kan inte svenska

studenter skrivande

Ökade skrivsvårigheter stressar lärare och studenter

Andelen studenter som inte skriver godtagbart har ökat på senare år. Det menar Petra Garberding, docent i etnologi vid Södertörns högskola.

25 oktober, 2019

Text: Petra Garberding

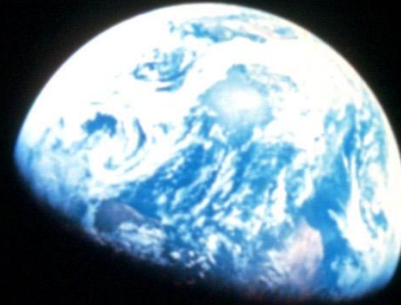
Det här är ett debattinlägg. Åsikterna som uttrycks är skribentens egna.

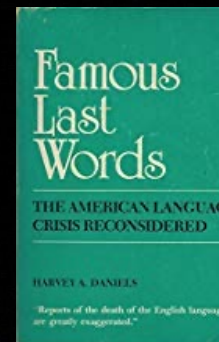
Petra Garberding,
docent i etnologi vid
Södertörns högskola

Jag har undervisat inom högskole- och universitetsvärlden i Sverige i över 20 år, framför allt inom humanistiska ämnen, språk och inom olika läroplaner. Under dessa år har jag observerat hur

- 1978 "The common language is disappearing."
- 1961 "Recent graduates [...] seem to have no mastery of the language at all."
- 1917 "From every college goes up the cry, 'Our freshmen can't spell, can't punctuate.'"
- 1889 "The vocabularies of the majority of high-school pupils are amazingly small."
- 1785 "Our language is degenerating very fast."
- 1478 "And certaynly our language now vsed veryeth ferre from what whiche was vsed and spoken when I was borne."

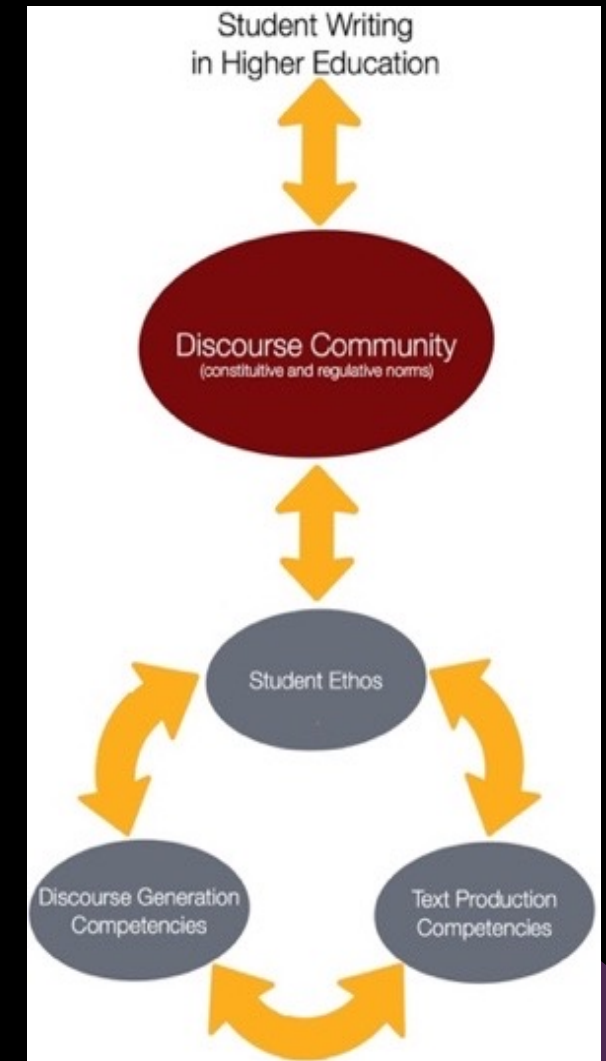

3789 fvt

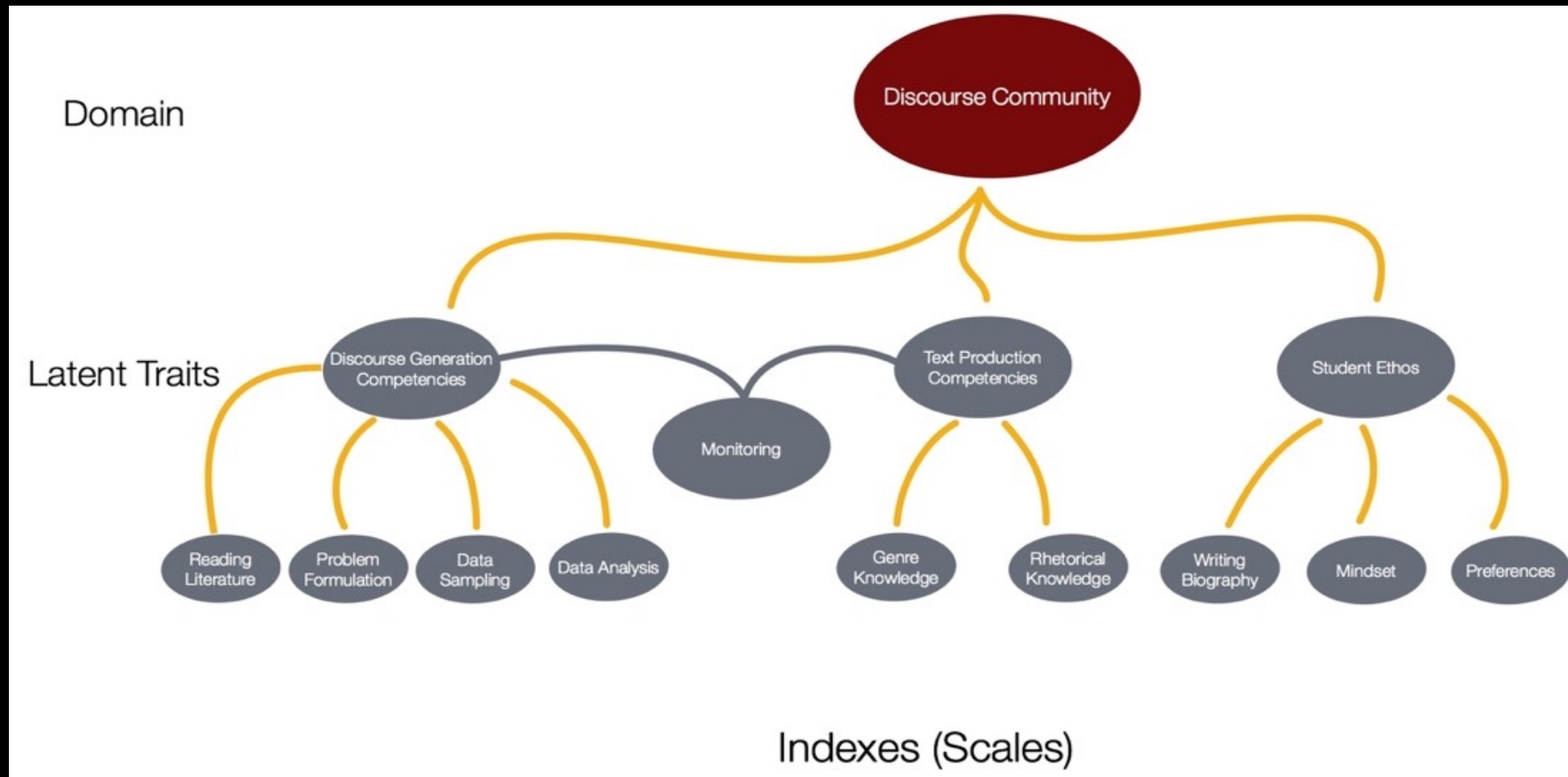

Studiens skrivbegrepp

- Skrivkompetens är sammansatt fenomen: färdigheter, kunskaper, strategier, attityder (OECD n.d.)
- Yttrar sig i olika aktiviteter – diskursgenerering, textproduktion, revidering (t ex Sharples 1998)
- Ges riktning och värde genom delade normer, i diskursgemenskap (Swales 1997, Beaufort 2004)

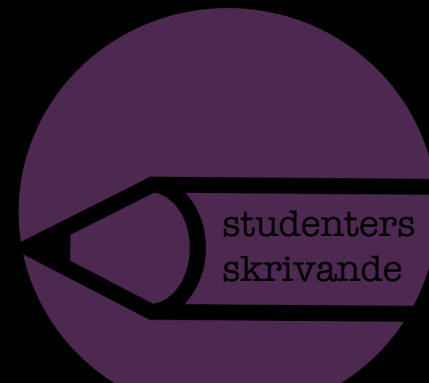

Göra (delar av) skrivbegreppet mätbart

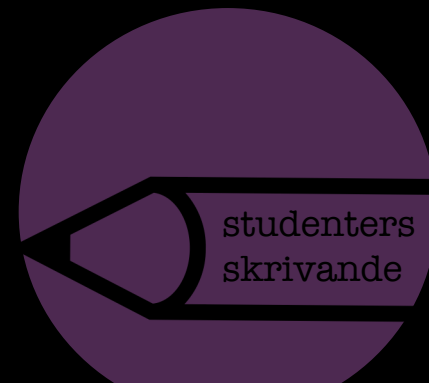
Syften

- Pröva genomförbarheten i datainsamlingsmodell
- Validera enkätverktyg om skrivande framtagen för svenska högskoleförhållanden

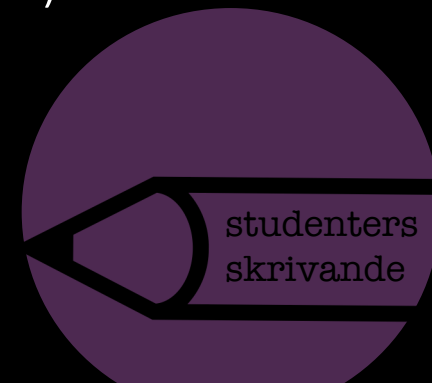

Höstterminen 2020

- Åtta program, programansvariga länk mellan projektgrupp och program
- En studentkull/program, mitten av utbildningen
- Synkron: Schemalagd träff för enkät
- Asynkron: Film på lärplattform

- Bakgrundsvariabler (kön, ålder, språkbakgrund etc)
- Ladokutdrag
- Enkät (250 items) i tre dimensioner:
 - Student-ethos (skriverfarenhet, inre/yttre värden, mindset, skrivkonceptioner, vanor, verktyg)
 - Innehållsgenerering (strategier i läsning, problemformulering, dataanalys)
 - Textproduktion (genre-alignment, retorisk alignment, stil, språkriktighet)

Studieframgångsindex (AAI)

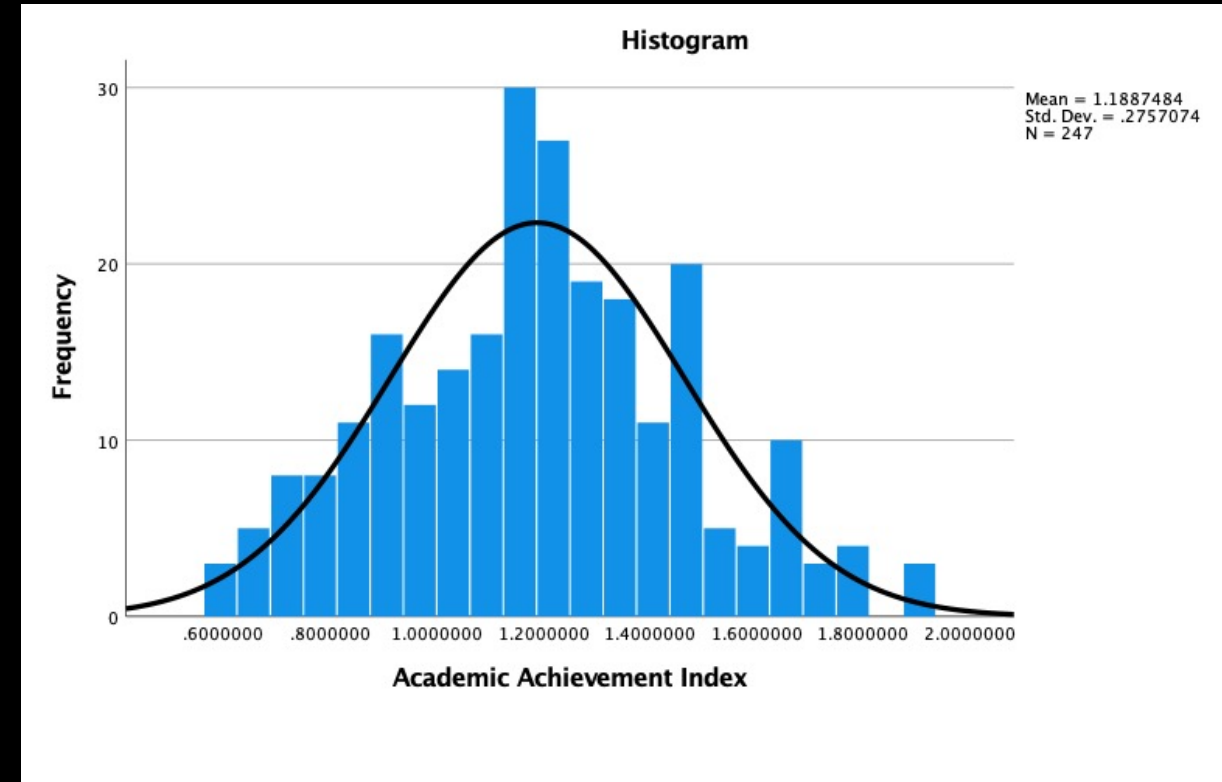
$$AAI = \frac{\Sigma (tagna\ hp * betyg)}{försök\ hp}$$

Där betygspoängen är följande:

VG = 2

G = 1

U = 0

Datainsamlingsmodell	Program	Antagningspoäng	Besökt termin (programlängd)	Antal svarande (n) (varav fristående kurs)	Antal tillfrågade	Svarsfrekvens (%)
Asynkron	Civilingenjörsprogrammet, inriktning industriell ekonomi	19,68	5 (10)	1 (0)	34	3
Synkron	Medier, kommunikation och PR	17,75	3 (6)	44 (8)	58	78
	Offentlig förvaltning och ledning	15,83	5 (6)	42 (5)	50	84
	Ämnesläraryrket, gymnasiet, inriktning svenska	11,60	5 (10)	19 (0)	28	68
	Förskolläraryrket	11,52	5 (7)	74 (0)	75	99
	Grundläraryrket inriktning årskurs F-3	Inget urval	5 (8)	38 (0)	45	84
	Filmprogrammet	Inget urval	5 (6)	22 (0)	30	77
	Måltidsekologprogrammet	Inget urval	5 (6)	12 (0)	12	100
	Asynkron Synkron Total			1 251 252 (10)	34 298 332	3 84 76

Generösa med fritextsvar – fråga 60 och 62

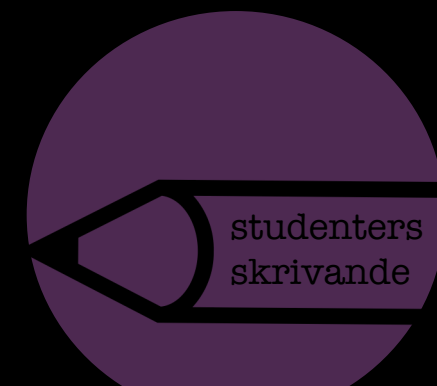
Använder Google Docs under grupparbeten.	Skriva ner idéer och anteckna från föreläsningar osv.
Skriver man i grupp brukar man använda Google docs, skriver man själv så skriver man i Word.	anteckningar
För att det finns många bra.	När jag inte har dator.
I Grupparbeten är man i behov av Google docs	Anteckna till att kunna sammankoppla spridda tankar
Google docs används oftast vid inlämningsuppgifter i par eller grupparbeten.	För anteckningar och anteckningar vid läsning av kurslitteratur
Beroende om det är en gruppuppgift eller om jag skriver individuellt.	Sortera, stolpa upp rubriker, göra nteringar från kurslitteraturen
Beror på uppgiften, enskilt=word, grupp=docs	Anteckningar
Van med Pages	Anteckningar
Beroende på om man jobbar själv eller i grupp.	Noteringar, stödord.
Lättare att dela till andra studiekamrater i t ex google dokument	Till anteckningar från föreläsningar och viktiga punkter inför tentamen etc.
Brukar göra det beroende på vart jag väljer att skriva mina uppgifter. Ibland skriver jag genom google docs och bilan byter an	Anteckna.
Pages brukar jag använda för simpla anteckningar från föreläsningar. Även de programmet jag är mest bekant med.	Noteringar, sidhänvisningar så jag inte ska glömma. Brainstorming.
Google docs för samarbete, Word för slutversion och spara i PDF	För jag gillar det.
Det beror på om det är ett självständigt arbete eller i grupp, google docs är lättare att använda i en gruppuppgift.	Att hjälpa mig strukturera mina texter samt göra mindmap osv.
beror på om jag är själv eller med flera	Brainstorming eller kom-ihåg-lappar. Andra diverse anteckningar som kan va relevanta för stunden.
Docs vid gemensamma uppgifter och Word ibland för att jag känner för det när jag skriver själv	Skriva ner anteckningar och stödord
Om jag skriver själv - Word	Formulera och samla tankar, skapa sammanhang och tankekartor.
Om jag skriver i grupp - Google docs	Mindre anteckningar för uppgiften och vissa "mål" jag har gett mig själv i skrivprocessen
beroende på vilken dator jag sitter med eller om det handlar om grupparbete eller inte.	anteckningar
Google docs är till för grupparbeten, enkelt att dela ett dokument men annars föredrar jag Word	Kladda ner tankar och idéer.
För att den ena går att skriva i samtidigt som andra gör det samtidigt, den är alltså till grupparbeten.	anteckningar, resonemangsskisser, brainstorming och liknande
För ibland är jag utan internet då skriver jag på word	Anteckningar
Det beror på om jag skriver i Word eller i Google docs	Mind Map eller snabba anteckningar för att strukturera mitt arbete
Använder Word om jag skriver ensam, google docs om jag skriver tillsammans med andra.	inlämning och tankekartor
Word är bra för ett uppgift som ska skrivas av en person medan google docs är bättre för en uppgift som ska skrivas av en gr	Skriver ner tankar och idéer lite löst.
Använder Word till individuella uppgifter och Google Docs för grupparbeten (för att kunna dela med sig i realtid)	Skriver upp tankar och ideer
Beroende på om man skriver enskilt eller i grupp.	Organisation. Använder det för att få en översiktlig bild av det som ska skrivas samt för att anteckna
Skriver ofta första utkastet docs så att jag kan skriva vart jag än är om det skulle bli problem med teknik osv. Inför inlämning i	Jag brukar skriva en "kladd" med papper och penna, t.ex. lägga upp en struktur för hur jag vill skriva
uppgiftsbeskrivningen anger.	Anteckningar
Beror på om det är individuell uppgift eller enskild skriv uppgift	Sammanfatta längre texter, göra tankearta, skriva ner de mest relevanta begreppen
beroende om man skriver grupparbete eller ej.	Skriva ner tankar
Beror på om jag skriver individuellt eller i grupp.	I början av processen, för att ex. göra mindmap
Beror på om det är självständigt arbete eller grupparbete.	Föreläsningar, anteckningar.
Vid begränsning av hur många sidor du får skriva. Texten blir kortare (ofta) i Word.	Anteckningar
Vid grupparbeten brukar det oftast vara enklast att skriva i docs eftersom alla kan komma åt dokumentet på ett enkelt sätt. Vi	Anteckningar vid sidan om samt idéer att skriva senare i texten.
Microsoft Word för individuella uppgifter och Google docs för gruppuppgifter	Ideer som dyker upp plötsligt!
Beroende på om jag skriver med andra eller själv.	Jag strukturerar upp texten på papper samt skriver vilka sidor jag kan hitta info till respektive avsnitt.
För individuella skrivuppgifter använder jag Word men för grupparbeten använder vi oftast Google docs för att kunna dela do	Anteckningar
Jag lämnar in i word men skriver ibland på google docs då man enklare kan lägga synliga kommentarer till sig själv till texten	anteckningar, idéer
Använder enbart Google docs vid gruppuppgifter pga enklare att skriva flera stycken i de dokumenten.	Anteckningar.
Olika ordbehandlare är bra på olika saker. Vissa uppgifter kräver en ordbehandlare som vanligtvis inte används	Brainstorma, litteraturanteckningar
Ibland vill man vara säkra på att det man har skrivit verkligen inte försvinner om någonting skulle hända med datorn etc.	mindmap
Oftast Google docs för att lätt ska raka förvarna och så man kan dela lätt Word för att sluttigen se över rättstavning osv. st	

Exempel på validering och vad vi ser

56. Ta ställning till följande påståenden

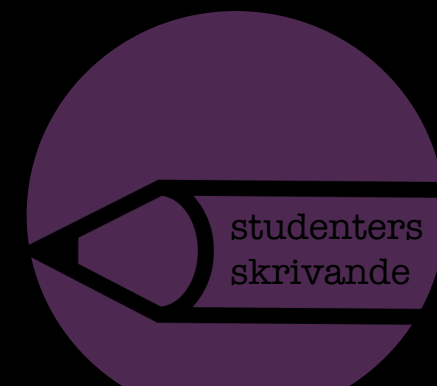
	Stämmer alltid	Stämmer ofta	Stämmer ibland	Stämmer aldrig
Jag påbörjar mitt arbete med examinationsuppgiften så fort jag fått den	☐	☐	☐	☐
Jag tar tag i mitt arbete med texten först när jag måste det för att hinna	☐	☐	☐	☐
Jag tänker på min skrivuppgift även när jag inte sitter och skriver	☐	☐	☐	☐
Jag skriver in vissa saker som jag själv inte förstår för att min text ska kännas akademisk	☐	☐	☐	☐
Jag läser igenom det jag skrivit för att kontrollera att jag själv förstår det som står	☐	☐	☐	☐
Jag hamnar i tidsnöd när jag ska lämna in	☐	☐	☐	☐
Jag hinner låta texten vila en stund innan jag lämnar in den	☐	☐	☐	☐
Jag hinner korrekturläsa ordentligt innan jag lämnar in texten	☐	☐	☐	☐

Exempel på validering och vad vi ser

56. Ta ställning till följande påståenden

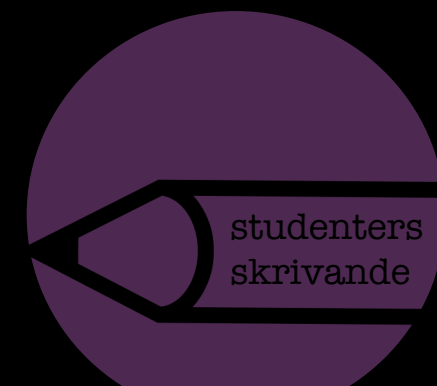
	Stämmer alltid	Stämmer ofta	Stämmer ibland	Stämmer aldrig
Jag påbörjar mitt arbete med examinationsuppgiften så fort jag fått den	☐	☐	☐	☐
Jag tar tag i mitt arbete med texten först när jag måste det för att hinna	☐	☐	☐	☐
Jag tänker på min skrivuppgift även när jag inte sitter och skriver	☐	☐	☐	☐
Jag skriver in vissa saker som jag själv inte förstår för att min text ska kännas akademisk	☐	☐	☐	☐
Jag läser igenom det jag skrivit för att kontrollera att jag själv förstår det som står	☐	☐	☐	☐
Jag hamnar i tidsnöd när jag ska lämna in	☐	☐	☐	☐
Jag hinner låta texten vila en stund innan jag lämnar in den	☐	☐	☐	☐
Jag hinner korrekturläsa ordentligt innan jag lämnar in texten	☐	☐	☐	☐

Exempel på validering och vad vi ser

56. Ta ställning till följande påståenden

	Stämmer alltid	Stämmer ofta	Stämmer ibland	Stämmer aldrig
Jag påbörjar mitt arbete med examinationsuppgiften så fort jag fått den	☐	☐	☐	☐
Jag tar tag i mitt arbete med texten först när jag måste det för att hinna	☐	☐	☐	☐
Jag tänker på när jag ska skriva och när jag ska lämna in den				
Jag skriver in vissa saker som jag själv inte förstår för att min text ska kännas akademisk	☐	☐	☐	☐
Jag läser igenom det jag skrivit för att kontrollera att jag själv förstår det som står	☐	☐	☐	☐
Jag hamnar i tidsnöd när jag ska lämna in	☐	☐	☐	☐
Jag hinner låta texten vila en stund innan jag lämnar in den	☐	☐	☐	☐
Jag hinner korrekturläsa ordentligt innan jag lämnar in texten	☐	☐	☐	☐

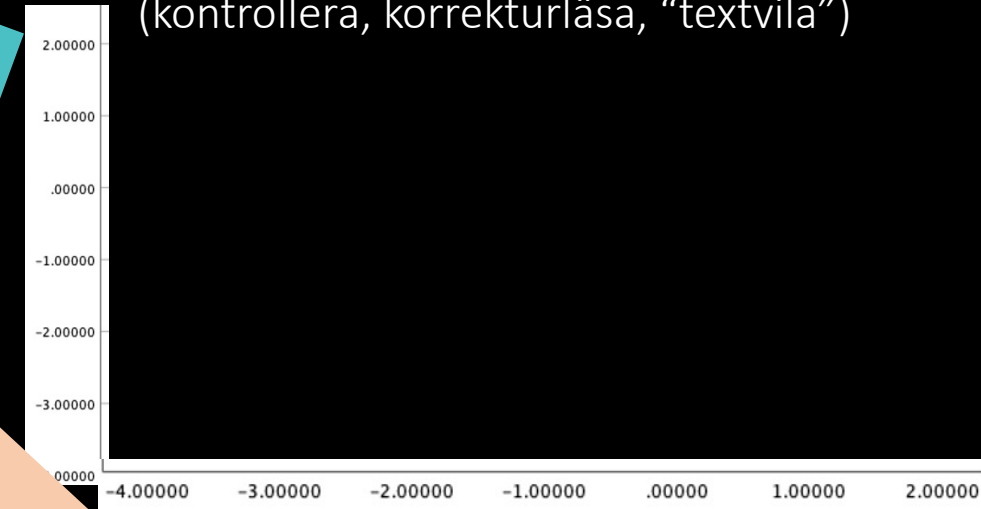
Exempel på validering och vad vi ser

56. Ta ställning till följande påståenden

	Stämmer alltid	Stämmer ofta	Stämmer ibland	Stämmer aldrig
Jag påbörjar mitt arbete med examinationsuppgiften så fort jag fått den	☐	☐	☐	☒
Jag tar tag i mitt arbete med texten först när jag måste det för att hinna	☐	☐	☐	☒
Jag tänker på att skriva texten när jag har lite ledigt kvar	☒	☒	☒	☒
Jag skriver in vissa saker som jag själv inte förstår för att min text ska kännas akademisk	☐	☐	☐	☒
Jag läser igenom det jag skrivit för att kontrollera att jag själv förstår det som står	☐	☐	☐	☒
Jag hamnar i tidsnöd när jag ska lämna in	☐	☐	☐	☒
Jag hinner låta texten vila en stund innan jag lämnar in den	☐	☐	☐	☒
Jag hinner korrekturläsa ordentligt innan jag lämnar in texten	☐	☐	☐	☒

Granskningsbenägenhet

(kontrollera, korrekturläsa, "textvila")

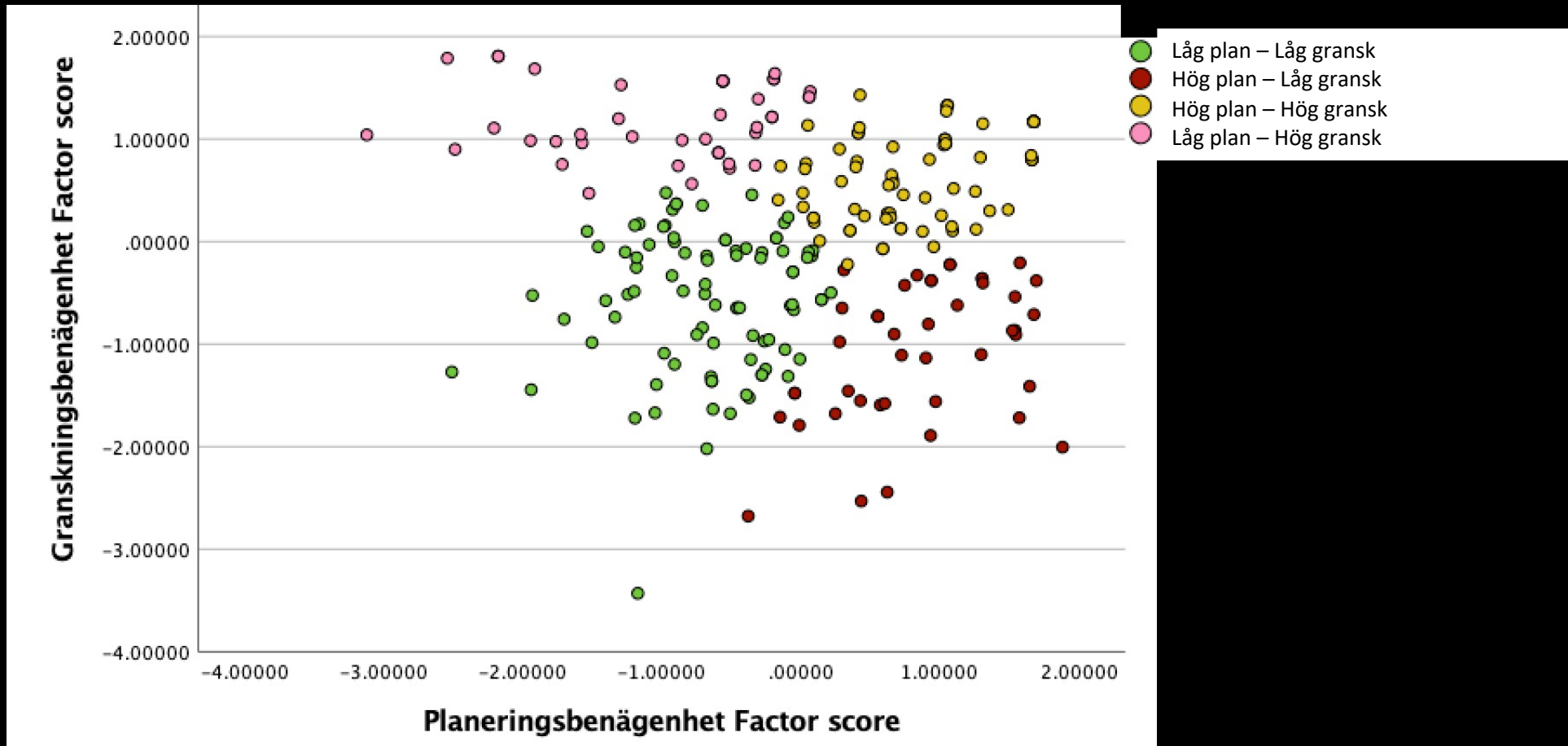

Planeringsbenägenhet

(påbörja arbetet tidigt, inte hamna i tidsnöd)

Skribenttyper

Predikerar faktorerna studieframgång?

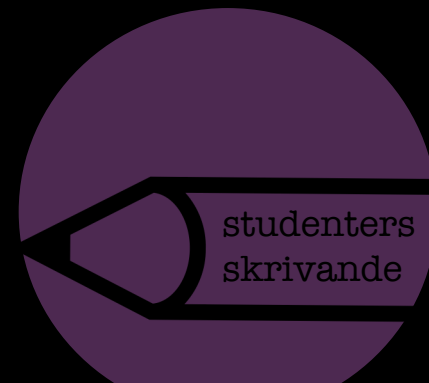
En multipel regressionsanalys visar:

- faktorn granskningsbenägenhet predikerar studieframgång (dvs sambandet är positivt och signifikant).

Däremot:

- inget signifikant samband mellan faktorn planeringsbenägenhet och studieframgång.

$F(2,244) = 4.279, p < .015$), med en R^2 på 0,034.

Signifikanta skillnader i säkerhet mellan skribenttyperna

$F(9, 599) = 3.596, p < .0005$; Wilk's $\Lambda = 0.880$, partial $\eta^2 = .042$.

- Låggranskande studenter skattar sin egen säkerhet i globala textnivåer (anpassa till mottagare och syfte, strukturera texten) signifikant lägre än höggranskande studenter.
- Inga signifikanta skillnader mellan hög- låggranskande studenter när det gäller säkerhet i lokala textnivåer (språkriktighet) eller källanvändning.
- Låggranskande studenter är mindre nöjda än höggranskande studenter med sina studieresultat.

Faktoranalyser och index

Granskningsbenägenhet

Tidsplaneringsbenägenhet

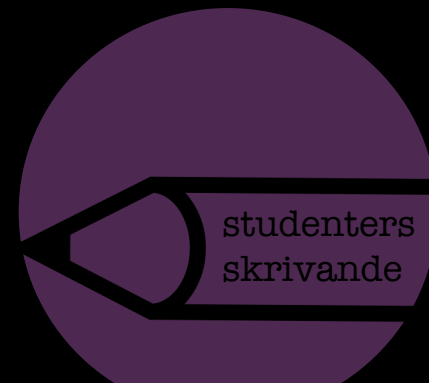
Textplaneringsbenägenhet

Pluskänslor

Minuskänslor

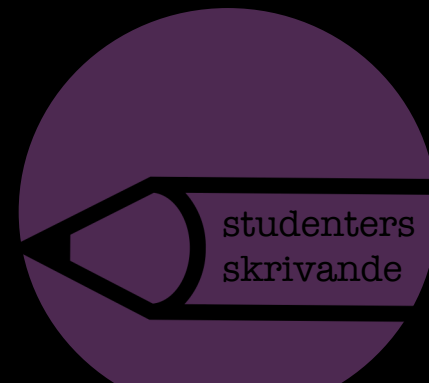
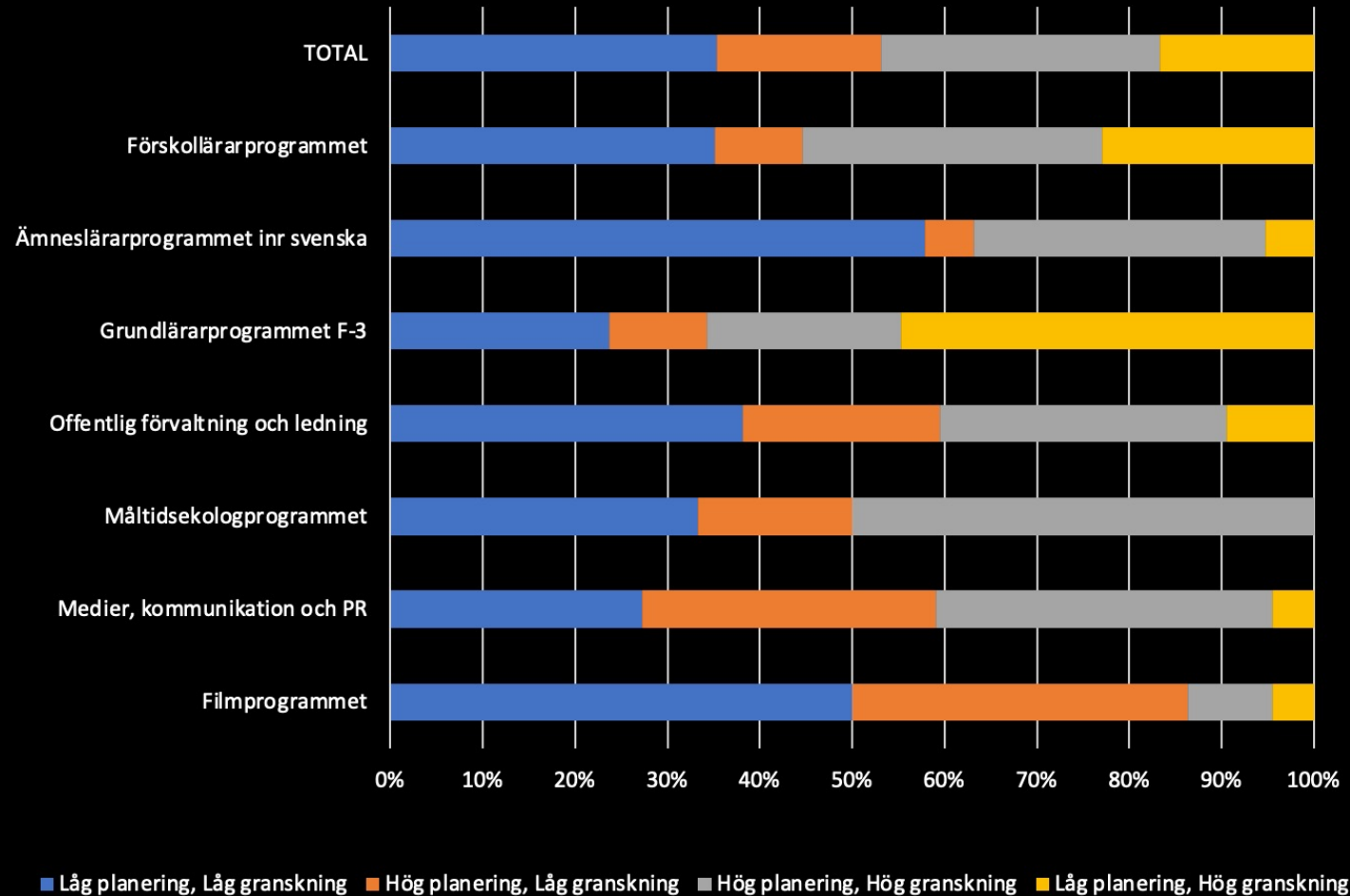
Inre värde

Självskattade säkerheter (global, lokal, referenshantering)

Skribenttyper och programkulturer?

Planering-Granskning

Slutsatser och diskussion

- Dattainsamlingsmodellen fungerade synnerligen väl! Engagemanget från studenterna ger en god grund för projektets intervenerande del.
- Flera välfungerande skalor, relevanta för att utforska vilka skrivkompetenser som premieras på olika utbildningar
- Ett pedagogiskt värde med ett validerat självrapporteringsverktyg: dels för studenter, dels för lärare vid skrivpedagogiska insatser (den didaktisk vem-frågan)

Tack för att ni lyssnade!

eric.borgstrom@oru.se

sofia.hort@mdh.se

Referenser

Beaufort, A. (2004). *College Writing and Beyond. A Framework for University Writing Instruction*. Utah State University Press

OECD. (n.d.). *Definition and Selection of Competencies (DeSeCo)*. OECD. Retrieved 2021-04-09 from <https://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/definitionandselectionofcompetenciesdeseco.htm>

Swales, J. (1990). *Genre analysis: English in academic and research settings*. Cambridge University Press.

